REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Izdajatelj: Republika Slovenija
Podpisnik: Pika Šarf
Potek veljavnosti: 15.02.2028
Ref. št. dokumenta: 007-53/2026/6
Čas podpisa: 09:16, 30.10.2026
Št. cert: ce b0 0e 50 00 00 00 00 56 7e 1b e3

Številka: 007-53/2026/6
Datum: 30. 10. 2026

Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo
Direktorat za informacijsko družbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

Zadeva: **Preliminarno stališče Informacijskega pooblaščenca o delu predloga uredbe EU Kids Act, ki se nanaša na preverjanje starosti in starševske odgovornosti**

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) in 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) vam v nadaljevanju posredujemo preliminarno stališče Informacijskega pooblaščenca o delu predloga uredbe EU Kids Act, ki se nanaša na preverjanje starosti in starševske odgovornosti glede na vaš poziv, ki smo ga prejeli 28. 10. 2026.

* * *

IP uvodoma poudarja, da odločno podpira cilj zagotavljanja visoke ravni varnosti in varstva otrok na spletu, zlasti vsakršna prizadevanja držav članic in drugih deležnikov za varnejšo zasnovo digitalnih storitev in zmanjševanje tveganj zaradi škodljivih praks pri njihovi uporabi. Ob tem pa poudarja, da morajo biti predlagane omejitve in obveznosti jasno določene, sorazmerne ter usklajene s pravico otrok do zasebnosti in varstva osebnih podatkov ter z drugimi temeljnimi pravicami otrok. V nadaljevanju IP zato izpostavlja nekatera vprašanja, ki so z vidika naših pristojnosti pomembna za oblikovanje in nadaljnje zastopanje stališč Republike Slovenije v zakonodajnem postopku.

1. Glede preverjanja starševske odgovornosti (člen 26 v zvezi s členom 31)

Člen 26(1) določa: *„Za namene ustvarjanja računa z omejenimi funkcijami v skladu s členom 6(2) ali starosti primerne izkušnje na platformah za izmenjavo videov v skladu s členom 7(2) […] je ponudnik storitve iz navedenih določb sposoben: […]*
(a) uporabljati znake starševske odgovornosti, ki temeljijo na prosto dostopnih uradnih spletnih podatkovnih zbirkah ali spletnih vmesnikih, ki jih da na voljo država članica; […]
(c) sprejeti lastno izjavo odrasle osebe s starševsko odgovornostjo vsaj do sprejetja delegiranega akta iz odstavka 3.“

Nadalje člen 31(1) določa: *»Države članice vzpostavijo vsaj eno elektronsko sredstvo, pri katerem se ohranja zasebnost in s katerim lahko skrbnik pridobi in predloži potrdilo o starševski odgovornosti v zvezi z mladoletnikom za namene člena 26(1), točka (a), in za uporabo orodij za skrbnike iz člena 20.«*

Člen 26(2) določa: *„Ponudnik si pri uporabi znakov iz odstavka 1, točka (a), v razumnih okvirih prizadeva preveriti, ali so razpoložljive informacije zanesljive in popolne.“* Člen 26(3) nadalje določa: *„Ponudnik si pri uporabi lastnih izjav iz odstavka 1, točka (c), v razumnih okvirih prizadeva preveriti, ali je odrasla oseba, ki je podala lastno izjavo, nosilec starševske odgovornosti.“*

Kot je navedeno v Uvodni opombi 58, morajo imeti za uveljavljanje možnosti ustvarjanja starševskega računa v korist mladoletnika in za učinkovito uporabo orodij za skrbnike v skladu s to uredbo, odrasle osebe s starševsko odgovornostjo dostop do potrebnih sredstev za dokazovanje take starševske odgovornosti. Vendar pa iz člena 31(1) ni jasno, na kakšen način naj bi države članice zagotovile takšna elektronska sredstva za potrditev starševske odgovornosti, zato prosimo za dodatna pojasnila glede izvedbe preverjanja starševske odgovornosti v praksi.

Zastavlja se vprašanje, na kakšen način bi potekalo preverjanje starševske odgovornosti v praksi, predvsem ali bi bilo treba za uresničevanje navedene določbe vzpostaviti novo zbirko podatkov ali povezavo z obstoječimi zbirkami (npr. matičnim registrom ali podobno). Vzpostavljanje novih baz in povezovanje z obstoječimi nacionalnimi zbirkami podatkov prinaša velika tveganja glede varovanja osebnih podatkov, vprašanja glede pravnih podlag in zavarovanja podatkov, vprašanja sorazmernosti takih obdelav podatkov glede na namen. Opozarjamo tudi na tveganja za zagotavljanje točnosti kot enega izmed temeljnih načel varstva osebnih podatkov. Kolikor bi to pomenilo vzpostavljanje novih baz ali povezovanje z obstoječimi nacionalnimi zbirkami podatkov, bi moral tako obdelavo osebnih podatkov v Sloveniji določati zakon, v skladu s 6. členom ZVOP-2. Obdelava podatkov je glede na 2. odstavek 6. člena ZVOP-2 zakonita le, če obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi določa zakon. Če je mogoče, se v zakonu določijo tudi uporabniki osebnih podatkov, posamezna dejanja obdelave in postopki obdelave ter drugi ukrepi za zagotovitev zakonite, poštene in pregledne obdelave.

V zvezi s sorazmernostjo poudarjamo še, da povezovanje baz podatkov ali vzpostavljanje novih baz običajno pomeni večji poseg v pravice posameznika kot ureditve, ki temeljijo na principu, da posameznik sam, na svojo zahtevo pridobiva potrdila o svojem statusu od upravljavcev zbirk podatkov in jih nato sam posreduje subjektom, ki potrdilo zahtevajo. Seznanitev z lastnimi osebnimi podatki je namreč pravica posameznika, ki jo omogočajo pravila o varstvu osebnih podatkov.

Opozarjamo, da predlagani postopki preverjanja starševske odgovornosti izhajajo iz predpostavke idealne nuklearne družine, kjer vprašanje starševske odgovornosti ni sporno in vsi živijo na istem naslovu ali vsaj v isti državi. Ni pa jasno, kako bi sistem obravnaval na primer partnerske zveze v postopku razveze, v katerih še ni dokončno odločeno o izvrševanju starševske skrbi (ob tem da lahko postopki razveze trajajo tudi več let), istospolne partnerske zveze (te v vseh članicah EU nimajo enakih pravnih priznanj skrbništva) ali skrbništvo s strani starih staršev in ožjih sorodnikov? Kako bi obravnaval družine, ki so se preselile v državo z drugačno zakonsko ureditvijo ali brez ustreznega javno dostopnega registra? Niti ni urejeno vprašanje, kaj se zgodi, če eden od nosilcev starševske skrbi odobri dostop, drugi pa mu nasprotuje.

Dodatno izpostavljamo člen 26(4), ki izrecno določa, da se *»[p]reverjanje starševske odgovornosti v skladu z odstavkom 1 […] izvaja na način, pri katerem se ohranja zasebnost, in ne vodi do dodatne obdelave osebnih podatkov, ki bi ponudniku lahko omogočila določitev lokacije zadevne odrasle osebe oziroma mladoletnika ali sledenje, ciljanje ali profiliranje odrasle osebe oziroma mladoletnika.«* Po mnenju IP bi bilo za zagotavljanje pravice so zasebnosti in varstva osebnih podatkov nujno, da preverjanje starševske odgovornosti prav tako ne vodi do dodatnih obdelav osebnih podatkov s strani držav članic.

Nadalje IP v zvezi z možnostjo upoštevanja lastne izjave starša glede izvrševanja starševske skrbi meni, da lastna izjava odrasle osebe o izvrševanju starševske odgovornosti sama po sebi ne zagotavlja zanesljivega preverjanja zadevne okoliščine, saj dopušča možnost navajanja neresničnih podatkov. Prav tako ni jasno, kaj bi v takšnem primeru pomenila „*razumna prizadevanja*“ ponudnika za preveritev izjave oziroma zanesljivosti podatkov iz uradnih virov.

IP zato predlaga, da se v členu 26 in 31 jasneje določijo postopki, merila in varovalke za preverjanje starševske odgovornosti, vključno s preučitvijo posledic za varstvo osebnih podatkov. Preverjanje starševske odgovornosti bi moralo potekati brez vzpostavljanja novih zbirk podatkov oziroma avtomatiziranega povezovanja z obstoječimi nacionalnimi zbirkami, saj bi slednje pomenilo velika dodatna tveganja z vidika varovanja osebnih podatkov, zagotavljanja sorazmernosti, točnosti osebnih podatkov itd. Poleg tega je treba zagotoviti, da osebe brez ustreznih upravičenj ne bodo pridobile možnosti nadzora nad otrokovim računom oziroma dostopa do otrokovih osebnih podatkov. Ne glede na izbrano tehnološko rešitev za preverjanje starševske odgovornosti pa je nujno, da se zagotovi

spoštovanje temeljnih načel varstva osebnih podatkov, predvsem najmanjšega obsega podatkov in sorazmernost posega v pravice posameznikov.

2. Glede zagotavljanja primerne starosti (členi 27 – 32)

V skladu s členom 29(2), se **za namene skladnosti s členom 6 uporablja izključno rešitev EU za preverjanje starosti z uporabo potrdila EU o starosti**, ki ga zagotovi tretja oseba ter je certificirano kot skladno s shemo EU za preverjanje starosti in vključeno na ustrezni seznam EU. **Za namene izpolnjevanja obveznosti iz člena 8(1), člena 16(2) in člena 16(3) pa lahko ponudniki poleg rešitev EU za preverjanje starosti uporabijo tudi druge rešitve za zagotavljanje primerne starosti**, če lahko dokažejo, da te rešitve izpolnjujejo zahteve iz členov 27 in 28 (člen 29(4)).

Evropska komisija kot temeljno tehnološko rešitev za preverjanje starosti predvideva namensko odprtokodno aplikacijo, ki temelji na načelu »digitalne denarnice«, pri kateri se digitalna identiteta posameznika dokazuje z uradnimi registri in osebnimi dokumenti (osebna izkaznica, potni list …). Uporaba tovrstne rešitve za preverjanje starosti je predvidena kot edina možnost preverjanja starosti za namene skladnosti s členom 6. Ta način sicer ponuja visoko natančnost preverjanja identitete, in lažje doseganje skladnosti s pravili varstva osebnih podatkov v EU, vendar se je treba zavedati, da hkrati potencialno krepi moč države pri odločanju, kdo ima možnost dostopa do digitalnih storitev in zmanjšuje možnost spletne anonimnosti in je morda potreben tudi razmislek o dopuščanju enakovrednih načinov preverjanja, četudi bi jih zagotavljal drug ponudnik, ob upoštevanju vseh pogojev in načel varstva osebnih podatkov..

IP izpostavlja, da je ne glede na to, katera rešitev se uporablja za preverjanje starosti uporabnikov, ključno, da obdelava osebnih podatkov v postopku preverjanja starosti poteka v skladu s pravili in temeljnimi načela varstva osebnih podatkov. V kontekstu preverjanja starosti je še posebej pomembno načelo najmanjšega obsega podatkov, ki zahteva, da se obdelujejo zgolj tisti podatki, ki so za konkreten namen nujno potrebni ter upoštevanje načela sorazmernosti.

V zvezi s tem IP napotuje na *Izjavo 1/2025 glede zagotavljanja primerne starosti*, ki jo je februarja lani sprejel Evropski odbor za varstvo podatkov (v nadaljevanju: EOVP). V izjavi je EOVP poudaril, da mora biti obdelava podatkov znotraj posamezne rešitve za zagotavljanje primerne starosti strogo omejena za točno določen, izrecno opredeljen in upravičen namen. Prav tako mora biti izkazano učinkovita za namen, ki naj bi ga zasledovala, tj., rešitev mora biti dejansko dostopna, zanesljiva in robustna. To vse naj bi bili pogoji za izpolnjevanje zahtev, ki izvirajo iz načela nujnosti in načela sorazmernosti. Obdelava osebnih podatkov mora temeljiti na ustrezni pravni podlagi, prav tako pa mora biti transparentna za vse uporabnike. Vsaka rešitev oziroma pristop mora jasno obrazložiti predvidene posledice obdelave. V primeru, da preverjanje starosti privede so avtomatizirane odločitve, ki ima pravne učinke v zvezi s posameznikom ali nanj na podoben način nanj znatno vpliva, morajo biti upoštevane zahteve iz 22. člena Splošne uredbe ter posamezniku zagotovljene vse pravice, ki iz tega izhajajo. Kakršnakoli rešitev za zagotavljanja primerne starosti mora biti zgrajena na podlagi pristopa vgrajene in privzete zasebnosti. Rešitev za preverjanje starosti mora biti podprta z ustreznimi tehničnimi in organizacijskimi ukrepi, da se zagotovi ustrezna raven varnosti. Uporabnikom ne sme biti neupravičeno preprečen dostop do storitev, kar pomeni, da je treba zagotoviti ustrezne alternative v primerih, ko dana rešitev za ne bi delovala (bila ustrezna) zaradi posameznikovih osebnih okoliščin (npr. invalidnosti).

EOVP je poleg tega še opozoril, da mora biti pred uvedbo kakršne koli rešitve za zagotavljanje ustrezne starosti opravljena tudi ocena učinka na varstvo osebnih podatkov, znotraj katere mora biti napravljena konkretna presoja tveganj v povezavi s posameznikovimi pravicami. Presoja mora biti sistematična in odražati naravo, obseg, kontekst in namen načrtovane obdelave. Prav tako morata biti v oceni opredeljeni nujnost in sorazmernost predvidene obdelave. Ocena učinkov, ki spremlja zakonodajni predlog, v delu, ki naslavlja sisteme za ugotavljanje starosti in zahtevo po preverjanju starosti uporabnikov, ne vsebuje podrobnejše analize nujnosti in sorazmernosti predlaganega ukrepa, niti se ne opredeli do vprašanja, ali morda obstaja rešitev, ki manj globoko posega v pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov posameznikov.

IP opozarja na pomen ustrezne pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov pri morebitnih rešitvah za preverjanje starosti in zagotavljanje primerne starosti, saj se zdi, da to vprašanje v predlogu še ni ustrezno naslovljeno. Iz predloga uredbe bi moralo biti prav tako jasno, kateri akterji so vključeni v

posamezne faze obdelav osebnih podatkov, kakšne so njihove vloge po Splošni uredbi o varstvu podatkov ter katere pravne podlage iz 6. člena te uredbe veljajo zanje. Kadar se obdelujejo posebne vrste osebnih podatkov, bi morala biti jasno opredeljena tudi izjema iz drugega odstavka 9. člena Splošne uredbe, če gre za avtomatizirano sprejemanje odločitev pa bi morali biti izpolnjeni tudi pogoji iz 22. člena Splošne uredbe.

Na podlagi navedenega IP predlaga, da se v predlogu uredbe natančneje opredelijo vsi zgoraj izpostavljeni vidiki varstva osebnih podatkov, predvsem glede pravnih podlag in avtomatiziranega sprejemanja odločitev ter jasnejše zahteve po doslednem spoštovanju načela omejitve namena in najmanjšega obsega obdelave podatkov. Zlasti bi morala biti jasneje določena varovala za shranjevanje in izmenjavo podatkov, da se prepreči njihova nadaljnja uporaba za identifikacijo, oblikovanje profilov ali druge nezdružljive namene.

V zvezi s tem bi bilo treba člen 28(4) dopolniti z izrecnim pravilom, da se signal o starosti, shranjen na ravni uporabniškega računa, hrani le toliko časa, kolikor je potrebno za preprečevanje ponavljajočega se preverjanja starosti, ter izbriše, ko ta namen preneha.

IP ostaja na voljo za morebitna dodatna pojasnila in nadaljnje strokovno usklajevanje glede vprašanj, obravnavanih v tem stališču.

Z lepimi pozdravi.

Pripravila:
dr. Pika Šarf, vodja področja umetene inteligence

Dr. Jelena Virant Burnik
informacijska pooblaščenka

Poslati:

- Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo, ga. Mojca Štruc, po e-pošti na naslov: Mojca.Struc@gov.si.